

ÚSTR si připomněl výročí okupace před budovou rozhlasu

21.8.2025 - Petra Jungwirthová | Ústav pro studium totalitních režimů ČR

Ve čtvrtek 21. srpna 2025 se uskutečnil pietní akt před budovou Českého rozhlasu na Vinohradské třídě v Praze. Pieta připomněla 57 let od okamžiku, kdy do Československa vpadla vojska Varšavské smlouvy, aby násilně ukončila pokus o reformu komunistického režimu a občanskou emancipaci známou jako pražské jaro.

„Pro nás není 21. srpen 1968 jen historickým datem – je to událost, která ovlivnila celý vývoj české společnosti až do konce 80. let. Po okupaci nastoupila tzv. normalizace, která zlomila páteř národu více nežli krutá 50. léta 20. století. Státisíce lidí tehdy ztratily iluze, mnozí přišli o práci, možnost studovat, desettisíce emigrovaly. A někteří zaplatili životem. A další nikdy nepřestáli bojovat proti zločinnému režimu. Vzpomínat na tyto události má smysl – nejen kvůli minulosti, ale především kvůli budoucnosti,“ uvedl **Ladislav Kudrna**, ředitel **Ústavu pro studium totalitních režimů**.

Před budovou rozhlasu se opět sešli pamětníci, politici, zástupci institucí i veřejnost. U pamětní desky, která připomíná oběti střelby z prvních hodin okupace, byly položeny květiny a zapáleny svíčky. Právě rozhlas se stal 21. srpna 1968 symbolem odporu – jeho pracovníci navzdory nebezpečí informovali veřejnost o invazi, a pokoušeli se čelit dezinformacím, které šířila okupační propaganda.

ÚSTR dlouhodobě zpracovává dokumenty a svědectví související s invazí a následnou normalizací. Okupace v srpnu 1968 znamenala faktický konec jakýchkoli pokusů o vnitřní reformu režimu. Tisíce lidí musely odejít do exilu, mnozí byli vyhozeni z práce, jejich děti nemohly studovat, svoboda slova a shromažďování byla opět tvrdě potlačena. Obnovený cenzurní dozor, personální čistky a nástup „normalizace“ na další dvě desetiletí hluboce poznamenaly celou zemi.

„Nejde jen o to, připomenout si historickou událost. V srpnu 1968 selhal komunistický režim, v čele se slabošským Dubčekem. Každý pochopil, že komunismus je ze své podstaty nereformovatelný. Občané byli konfrontováni s brutalitou moci, ale také s vlastní bezmocí. Zároveň se ukázalo, že občanská statečnost existovala – v rozhlase, na ulicích, v textech, gestech, ale především činech. A právě tuhle rovinu chceme připomínat,“ uzavřel **Ladislav Kudrna**, který se pietního aktu také osobně účastnil.

AUTOR: **PETRA JUNGWIRTHOVÁ**

FOTO: **ČESKÝ ROZHLAS / ANDREA FILIČKOVÁ**

<https://www.ustrcr.cz/ustr-si-pripomnel-vyroci-okupace-pred-budovou-rozhlasu>